

Amerika 1776 — 1876.

II. De politiske Forhold i Amerika.

Efter **W. G. Sumner.***)

Da Kongressen i Filadelfia traadte sammen i 1774, var der kun faa Personer i de amerikanske Kolonier, som forudsaa, at Forbindelsen med Moderlandet stod i Begreb med at blive brudt, og Faa, eller Ingen, vare Republikanere i Theorien eller tænkte paa en «Revolution» i det politiske System. Ønsket om Uafhængighed udviklede sig i Løbet af 1775, og Spørgsmaalet om hvilken Regeringsform der skulde antages, rejste sig efterhaanden. Det indeholdt ikke nogen virkelig Vanskelighed. Nogle af Kolonierne vare — naar bortsaas fra nogle mindre betydende Forhold, der let kunde ændres — faktisk næsten Republikker. De andre Kolonier rettede sig efter dem som Mønstre.

Uafhængighedskrigen og endnu mere de af Paine og Andre docerede Frihedstheorier bragte en Klasse virksomme, lidet dybtgaaende Mænd frem, der følte deres ny Magt og Forrettigheder, men ikke det Ansvar, der burde følge hermed. Det gamle koloniale Bureaukrati, som

*) North American Review. Centennial Number. 1876.

Amerika 1776 — 1876.

II. De politiske Forhold i Amerika.

Efter **W. G. Sumner.***)

Da Kongressen i Filadelfia traadte sammen i 1774, var der kun faa Personer i de amerikanske Kolonier, som forudsaa, at Forbindelsen med Moderlandet stod i Begreb med at blive brudt, og Faa, eller Ingen, vare Republikanere i Theorien eller tænkte paa en «Revolution» i det politiske System. Ønsket om Uafhængighed udviklede sig i Løbet af 1775, og Spørgsmaalet om hvilken Regeringsform der skulde antages, rejste sig efterhaanden. Det indeholdt ikke nogen virkelig Vanskelighed. Nogle af Kolonierne vare — naar bortsaas fra nogle mindre betydende Forhold, der let kunde ændres — faktisk næsten Republikker. De andre Kolonier rettede sig efter dem som Mønstre.

Uafhængighedskrigen og endnu mere de af Paine og Andre docerede Frihedstheorier bragte en Klasse virksomme, lidet dybtgaaende Mænd frem, der følte deres ny Magt og Forrettigheder, men ikke det Ansvar, der burde følge hermed. Det gamle koloniale Bureaukrati, som

*) North American Review. Centennial Number. 1876.

havde været i Besiddelse af al den sociale Overlegenhed, der var forenelig med det koloniale Liv, var borte. Embeder og offentlige Forretninger stod aabne for Mange, der før Krigen kun havde haft liden Udsigt til at opnaa dem. De søgte dem nu ivrigt, idet de ventede at komme til at nyde godt af de sociale Fordele, de tidligere havde misundt Andre. I de nordlige Stater opstod der en Klasse ivrige Embedsjægere, som vandt stor Indflydelse, som navnlig saa deres Tumleplads i de enkelte Stater, og som med Skinsyge modsatte sig Konføderationens Magt. Had mod England var deres Religion; Forfølgelse af Tories deres Politik. Folkets Klageposter gav dem Midler, ved hvilke de kunde arbejde sig i Vejret. Krigen havde forarmet Folkets Flertal; Papirpengeudstedelsen havde ødelagt Pengeforholdene, ødelagt Kredit og Tillid; Industrigrene, som kun Krigen havde gjort fordelagtige, gik nu til Grunde; Fattigdom og Elendighed bredte sig omkring. Og Forholdet blev endnu værre ved Modsætningen til en anden Klasse, der under Krigen ved Kaprerier, Spekulationer osv. havde tjent Formuer. Soldaten, der vendte tilbage i Pjalter med nogle faa værdiløse Papirlapper i Lommen, fandt sin Familie i Elendighed, medens nogle af hans Naboer, der ikke havde baaret mange af Krigens Ofre, havde profiteret ved den og vare blevne rige. For alle disse uheldigt stillede Folk tog det sig ud som om de endnu ikke havde naaet Friheden, og de ventede ikke at faa den ved en nøjere Union. — Dette Parti — thi det blev snart et Parti — fandt Tilslutning paa et Sted, hvor man neppe vilde have ventet den: hos Sydens slaveejende Plantere, — og der dannedes her en Alliance, som har spillet en overordenlig Rolle i Amerikas politiske Historie. Planterne skyldte ved Krigens Udbrud

engelske Kapitalister og Kjøbmænd store Summer. De frygtede nu at blive tvungne til at betale deres Gjæld, og de troede, at Tvangen skulde komme fra den almindelige Regerings Magt til at slutte Traktater. Derfor modsatte de sig enhver Union, der kunde styrke denne Magt. Til dette Parti sluttede sig de, der af theoretiske og filosofiske Grunde delte den Begejstring for Frihed, der da raadede paa begge Halvkugler. Det var karakteristisk for dette Parti, at det betragtede den udenlandske Handel med Ligegyldighed, at det ikke brød sig om hvad Ulandet tænkte, at det vilde være blevet glad ved at blive afsondret fra den gamle Verden, og at dets Opfattelse af Evropas Forhold og Tilstande var højst raa og mangelfuld. Dette Parti kom ganske naturligen til at forvexle Frihed med Lighed, politisk Dyd med Holden fast paa Rettigheder. Det troede desuden, at det ikke kunde tillade nogen borgerlig Magt eller Myndighed at existere, hvis aristokratiske Forrettigheder virkelig skulde udryddes. Dets Opfattelse af politiske Pligter var derimod ikke saa klar, og det saa ikke, at den bedste Borger ikke er den, der med størst Sejhed holder fast paa sine politiske Rettigheder, men den, der med størst Troskab opfylder sine politiske Pligter.

Et modstaaende Parti af kundskabsrigere og mere dannede Mænd opstod efterhaanden. Disse Mænd forstod Storbritanniens Institutioner. De mente ikke, at Krigen havde forandret de fra Moderlandet arvede indre Institutioner, eller at den havde kastet Kolonierne ud paa de politiske Theoriers vilde Hav, hvor de skulde søge et politisk Utopia. For en Tid sluttede nogle af disse Mænd sig til den da raadende Mening, at Amerikanerne vare bedre og renere end alle andre Mennesker; men Erfar-

ingen viste dem snart deres Vildfarelse. Tradition og Erfaring havde dog endnu nogen Betydning for dem, og naar der skulde indføres noget Nyt, søgte de snarere at udvikle end at ødelægge og føre op paany. De vare konservative som en Følge af deres Ejendom, Opdragelse og Karakter. Det var klart for dette Parti, at Kolonierne havde tabt meget ved at miste den Plads i Folkeslagenes Familie, de som en Del af det britiske Rige havde udfyldt, og det troede, at de paa egen Haand maatte se at vinde en lignende Plads. Det indsaa Nødvendigheden af en velordnet Udenrigspolitik, Udenrigshandel og Statskredit. Dets Bestræbelser gik derfor ud paa at sikre Orden og Fred ved at grundlægge Friheden, — men en lovordnet Frihed, vel at mærke —, og paa at sikre sig andre Nationers Agtelse ved Troskab mod Traktaterne, ved samvittighedsfuld Opfyldelse af Pengeforpligtelser, ved kommerciel Redelighed og ved Udvikling af Fredens Idrætter. Den første Betingelse for alt Dette var en mere fuldkommen Union.

Revisionen af Konføderationens Bestemmelser blev altsaa Tvistepunktet mellem disse to Partier; men først efter at Erfaringen havde godtgjort Nødvendigheden af Føderalisternes Bestræbelser, blev Revisionen ført igjennem. Unionen var ikke Resultatet af en frivillig Bestræbelse, men «den tvingende Nødvendighed vristede den fra et modstridende Folk.» Et politisk Parti, der modsætter sig en foreslaet Forholdsregel, foregivende dens ødelæggende Følger, maa finde sig i Historiens Kjendelse. Anti-Føderalisterne maa, naar de prøves med Historien som Maalestok, erklæres at have modsat sig den for Amerika gavnligste Handling.

Tre Onder havde den ny Konstitution arvet fra det gamle System: Slaveriet (som Konstitutionens Forfattere havde fundet sig i ikke at afskaffe, da de troede, at det var i Færd med at forsvinde), Papirpengene (som de mente at have udryddet) og den politiske Økonomis merkantilistiske Theorier. Disse tre Onder have, enten enkeltvis eller i Forening, givet Landets hele følgende Historie dens Karakter. Et af dem gjorde en Borgerkrig Ende paa. De to andre ere Dagens politiske Stridsspørgsmaal.

Ihvorvel Konstitutionens Ophavsmænd ikke havde nogen bestemt Opfattelse af, hvad en Republik er, saa vidste de dog godt, at den er forskjellig fra et Demokrati. Ingen af dem var Demokrat, de frygtede tværtimod, paa Grund af Oprøret i Massachusetts, Demokratiet. De vilde skabe en konstitutionel Republik, et Regeringssystem, hvis Hovedtræk er, at den politiske Magt kun indrømmes paa Tid. Det valgte System skulde ikke give den offentlige Mening en øjeblikkelig og absolut Indflydelse; først naar den var modnet, skulde dens Indflydelse gjøre sig gjældende. — Demokratiets Hovedtræk er derimod Lighed; det giver Magten til et numerisk Flertal af lige politiske Enheder; det indstifter et Flertalsherredømme; det kalder Flertallets Suverænetet Folkets Suverænetet. Men Flertals-Suverænen er ligesaa tilbøjelig som hvilken-somhelst Despot til at gjøre sig skyldig i Fejlgreb, til at frakjende Mindretallet al Ret, og til at betragte sig som ufejlbar.

Modstanden mod Forbundsforfatningen døde bort i Løbet af et Par Aar, og den Tid kom, da man ikke kunde finde Nogen, der vilde bekjende, at han havde modsat sig dens Antagelse. Partierne stredes om Detalj- og Fortolkningsspørgsmaal, og Uenigheden gjaldt netop

de Punkter, hvor Forfatningen havde lagt Baand paa Folkeviljen. Washingtons og Adams's*) Bestyrelse søgte stedse at styrke de konstitutionelle Garantier, da den franske Revolutions Historie syntes Føderalisterne at levere stedse tydeligere Bevis paa Farerne ved et ubundet Demokrati. Oppositionen saa ikke Andet i denne Historie end et ikke frihedsvant Folks extravagante Opbrusninger, og saa snarere Exempler, der burde efterlignes, end Farer, der burde undgaaes. Men Demokratiet fulgte saa nødvendigt med Landets fysiske og økonomiske Forhold, at de forfatningsmæssige Skranker herimod maatte vise sig svage og magtesløse. I Republikens tidligere Dage troede den store Mængde, at de øverste Embedsmænd vare Venner af Aristokrati og Monarki; nu er Frygten herfor ganske forsvunden eller er Gjenstand for Nargjøren, og med Udtrykkene «Monarkist» og «Aristokrat» betegner man kun saadanne altfor dristige Kritikere af det politiske System som man ønsker hurtigst muligt at blive af med. Demokratiet var i Amerika en uundgaaelig Følge af de tilstedeværende Forhold.

Føderalisterne betragtede deres demokratiske Modstanderes Principer og Hensigter med største Frygt, og betragtede Demokraterne som Jacobinere og *sans-culottes*, der ønskede Blodsudgydelse og Anarki og at ødelægge alt Godt. Partiaanden naaede en forfærdelig Højde; Partiernes gjensidige Forhaanelse af hinanden overgik Alt, hvad der senere er præsteret i denne Retning. Det var et yderligere Uheld, at de omstridte Spørgsmaal gjaldt Udenrigspolitikken og vanskelige internationale Forhold.

*) Washington, Præsident 1789—93 og 1793—97. John Adams, Præsident 1797—1801.

Det er en stor Ulykke, naar Partierne i Forhold til Udlandet ere besjælede af forskjellige Sympathier; det er en overordenlig stor Ulykke, naar de ikke tiltro hinanden ærlig Troskab mod den bestaaende Forfatning.

Den dybtliggende Bevægelse, der efterhaanden forvandlede den konstitutionelle Republik til en demokratisk, undgik ikke, selv i tidligere Dage, forstandige Mænds Opmærksomhed: Fisher Ames skrev i 1800 til Wolcott: «Det er en Kjendsgjærning, at foruden Vanskelighederne ved at støtte en fri Regering, mangler der Overensstemmelse mellem vort System og den offentlige Menings Tilstand: Regeringen er republikansk; den offentlige Mening er væsenlig demokratisk. Enten ville Begivenhederne løfte den offentlige Mening saa meget, at den kan støtte vor Regering, eller den offentlige Mening vil trække Regeringen ned til sig.» Regeringen kunde i Virkeligheden ikke længe holde sig hævet over den offentlige Menings Standpunkt. I tolv Aar holdt Føderalisterne, støttede af Washingtons *prestige*, den oppe; men de havde neppe nogensinde i noget Partispørgsmaal Vælgernes Flertal for sig, trods den indskrænkede Valgret. Kun i 1798 havde de Flertal for sig i Repræsentanternes Hus.

De ledende Mænd fra 1787—88 arbejdede flittigt og energisk for deres politisk Maal. Men Republikens første Tiaar var ikke udløbet, før Folk begyndte at udregne det politiske Livs Savn og Ofre og Fortrædeligheder, at sammenligne dem med hvad de kunde udrette i det politiske Liv, og endelig at opgive Kampen. Ikke-politiske Stillingen bød de bedste offentlige Personligheder Berømmelse, Formue, Anseelse; i det politiske Liv havde de at kæmpe imod og vilde tilsidst blive overvundne af støjende virksomme Personer, der paa andre Omraader ikke kunde

kappes med dem. De bedste Bestræbelser misforstodes og fortolkedes paa en falsk Maade. Anden Belønning end Bevidstheden af at opfylde en offentlig Pligt kunde ikke opnaas. Dertil kom, at Føderalisterne gjorde sig skyldige i politiske Fejlgreb, og at de navnlig undlod at værne om Partiets Sammenhold. Dannelsen forlød mere og mere det politiske Liv. Dilettantismen blev raadende.

De dygtigste Mænd begyndte altsaa tidlig at trække sig tilbage fra det politiske Liv. Mange andre kastedes ud, fordi de med for stor Hæderlighed og Sandhed imødegik de folkelige Opfattelser. John Adams paadrog sig stor Upopularitet ved at sige, at den engelske Forfatning var en af Menneskeslægtens største Værker, — en Paastand, som Callender under Folkets Bifald bestred, idet han udbredte sig over den engelske Administrations Bestikkelighed under Georg III, men dog en Paastand, som ingen vel oplyst Mand kunde bestride, i den Forstand, i hvilken den fremsattes. Sedgwick fastslog det Princip, at Regeringen havde Ret til at udskrive den sidste Mand som Soldat og til at indkræve den sidste Dollar i Skat, — en abstrakt Sætning, der er ubestridelig, men som Callender, atter under Folkets Bifald, bekæmpede som om Sedgwick havde foreslaaet Regeringen, at udskrive den sidste Mand til Soldat og indkræve den sidste Dollar i Skat. Dexter kunde ikke opnaa Gjenvalg, fordi han modsatte sig en Bestemmelse i Indfødsretloven om, at en fremmed Adelsmand maatte opgive sine Titler, hvis han vilde have Indfødsret; — Bestemmelsen fandt Modstand hos Dexter, fordi han betragtede den som intet-sigende; den fandt Bifald hos Folket, fordi det troede, at en fremmed Adelsmand ellers vilde blive Medlem af Kongressen, naar han fik Indfødsret. Hamilton og Knox

maatte trække sig tilbage fra offentlige Forretninger, paa Grund af deres Gages Utilstrækkelighed. Pickering, der forlod Embedslivet faktisk insolvent, forfulgtes med Beskyldning om Bestikkelighed. Paa Wolcott, der i lang Tid havde udmærket sig som en tro Embedsmand, væltede man Ansvaret for en Ild, der brød ud i hans Kontor, som om han havde søgt at skjule Beviserne for en uhæderlig Bestyrelse. Det er intet Under, at disse Mænd forlod det offentlige Liv, og at deres Exempel afskrækkede Andre, medmindre de vare fødte til det offentlige Liv og ikke kunde undvære det; men det er en Sandhed, at højt-dannede og ædelttænkende Mænd ikke kunne opgive det offentlige og politiske Liv uden at opgive nogle af deres egne og deres Efterkommeres højeste Interesser. Bestræbelserne efter at vinde Rigdom, der træde i Forgrunden, naar det offentlige Liv forlades, have altid lagt for stærkt Beslag paa Amerikas Kraft; under Omstændigheder som de omtalte maatte der nødvendigvis fremstaa en Klasse af Rigmænd, hos hvem Rigdommen ikke vækker nogen hæderlig, nogen intellektuel eller politisk Lyst, for hvem Rigdommen ikke medfører Følelsen af noget Ansvar, men som kun betragte den som et Middel til et tilfredsstillende deres sanselige Lyster. I tidligere Dage kastede imidlertid de Mænd, der opgav deres politiske Liv, sig næsten udelukkende over det Materielle; senere have literære og videnskabelige Studier vundet stedse større Raaderum; men Politiken formaar endnu ikke i tilstrækkelig Grad at lægge Beslag paa dygtige og ærgjerrige Mænds Opmærksomhed.

Medens det føderalistiske Parti ifølge Omstændighedernes Magt og ifølge store politiske Misgreb bestandig tabte Terræn, i den Grad, at Navnet «Føderalist» i Tyverne

svandt ind til at blive et Skjældsord, udviklede det modstaaende Parti sig stedse mere. Oprindeligt kaldte dettes Medlemmer sig Republikanere; først i 1798 benævnedes de Demokrater. Denne Benævnelse blev oprindeligt brugt i en nedsættende Betydning; men de dermed betegnede Mænd antog den dog, først i Forbindelse med det tidligere Navn; og indtil Midten af dette Aarhundrede benyttedes den sammensatte Benævnelse «demokratiske Republikanere» eller et af Ordene særskilt i Flæng. Jefferson (Præsident 1801—1805, 1805—1809) var dette Partis Leder. Han udgav ikke politiske Undersøgelser; men hans Udtryk i Breve og flygtigt henkastede Skrifter faldt saa godt sammen med den demokratiske Strømning, at det saa ud, som om han havde lagt Folket i Munden det nøjagtige Udtryk for de ubestemte Begreber, det endnu ikke selv havde været i Stand til at udtale i Ord. Jefferson var i Virkeligheden ingen Tænker. Han var et godt Exempel paa en *a priori* politisk Filosof. Han filosoferede eller deducerede ikke; han dogmatiserede paa Basis af de vildeste og dristige Hypotheser, som han slog fast som selvindlysende Sandheder. Han laante ikke fra de samtidige franske Skoler; thi hans Demokratisme er af en anden Art; men begge havde dog samme Oprindelse og fulgte samme filosofiske Skole. Jefferson overtog Ledelse af et af Andre skabt Parti, paa Grund af en vis Færdighed i at give Feltraabet og dogmatiske Udtryk for de Ideer, de Andre udbredte.

De Dogmer, Jefferson lærte, vare ikke ganske uden Sandhed, skjønt de rigtignok indeholdt meget Falskt og udelukkede meget Sandt. Det Dogme, at Folkets Røst er Guds Røst, er saaledes ikke uden Sandhed, hvis det kun vil udtale, at Menneskeslægtens oplyste og modne

Afgjørelse er den højeste jordiske Dom om, hvad der er sandt eller klogt. Men en Begrænsning er nødvendig. Denne Menneskeslægts Dom kan ikke gives i et formelt og konkret Udtryk, og lader sig ikke naa paa Basis af filosofiske Betragtninger forud for Erfaringen. I Historien maa den søges. Men Jeffersons Lære og Handlen førte til denne praktiske Regel: Popularitet er for Statsmanden Prøven paa Visdom, for Filosofen paa Sandhed. Naar Statsmanden har at gjøre med et vanskeligt Spørgsmaal, skal han efter denne Theori fremsætte, hvad han anser for det bedste Forslag. Naar saa Popularitetsbølgen slaar ham imøde med den vante Hurtighed og Styrke, slutter han, at han har gjort et klogt Forslag, og gaar videre. Hvis Svaret kommer nølende og er usikkert, trækker han sig tilbage. Faktisk vil Sagen stille sig saaledes, at hvis den paagjældende Statsmand er et folkeligt Flertals Afgud, kommer det bifaldende Svar hurtigt og sikkert, fordi Forslaget kommer fra ham, ikke fordi den Domstol, til hvilken der er appelleret, har overvejet eller kunde overveje Spørgsmaalet. Hvis en upopulær Mand forsøger at bruge det samme Middel, er Svaret svagt, tvivlsomt, vaklende eller utaalmodigt, fordi de, til hvem han appellerer, ikke have den nødvendige Forberedelse eller Tid eller Interesse i at undersøge Sagen. I Almindelighed er Theorien populær, fordi det smigrer Folk, at de paa staaende Fod kunne afgjøre Alt i Kraft af deres «naturlige Rettigheder»; men Tænkning og Dannelse trædes under Fødder; Statskunst bliver umulig; Granskning og Tænkning kommer ikke til at spille nogen Rolle; Videnskab og Kundskaber give ingen Anseelse og ingen Adkomst til at optræde som Leder.

Saaledes have de Jeffersonske Ideer udviklet sig i

Amerika. Man fandt det ganske i sin Orden, at Kjøbmænd, Landmænd og Haandværkere afgjorde udviklede juridiske og internationale Spørgsmaal. «Jo videre Demokratismen førtes, desto mere fuldstændig forvandlede Troen paa Alles Ligeberettigelse til Troen paa Alles lige store Evner til at afgjøre alle mulige politiske Spørgsmaal. Det rene Talprincip har efterhaanden afløst Tænkningens Princip.» Denne Tendens naaer sin Climax i den folkelige Doktrin, at enhver Mand har Ret til at danne sig en Mening, og at den ene Mands Mening er lige saa god som den andens. Vi have talrige Exempler paa den Magt, dette giver «Frasen». Man har sagt, at «Mennesket kun kan drage Fornufts slutninger fra, hvad det véd», — en Lære, der reducerer Evnen til at drage Fornufts slutninger til noget meget lidet. Praxis er imidlertid, at filosofere paa Basis af, hvad man ikke véd, hvorved ethvert Menneske bliver Filosof.

Jeffersons Valg var den demokratiske Tendens's første Sejr, — en Sejr, der siden aldrig er bleven kuld-kastet. Den tidligere Administrations gamle Konservatisme døde bort, og det maa fremhæves, at fra nu af have vi ikke mere de to stridende Partier, men kun Klikker eller Underafdelinger af det Parti, der, under Washington og Adams, havde staaet i Opposition til Administrationen.

Begivenhederne retfærdiggjorde ikke de Bekymringer, man havde næret før Valget: Jefferson opgav ikke Noget af den udøvende Magt; han udvidede den, mere end nogen af hans Forgængere havde vovet at gjøre; han opgav ikke Noget af Centralmagten til Bedste for de enkelte Stater; og hans Udenrigspolitik, der lededes af Sympathi for Frankrig og Had til England, var kun altfor skarp og ophidset.

Madisons*) Bestyrelse kaldte til Live mange af de sociale Skikke, som Jefferson paa brovtende Vis havde sat til Side i Overensstemmelse med den almindelige Tilbøjelighed til at foretrække det Simple og Lave fremfor det Elegante og Ædle, under Paaskud af republikansk Tarvelighed. Det herskende Partis naturlige Tilbøjelighed til at betragte det Bestaaende som rigtigt, og til at tro, at naar de Herskende have det godt, maa Andre ogsaa have det godt, viste sig her. Den gik saa vidt under Madisons første Præsidentskab (1809—1813), at Lederne ansaa det nødvendigt at gjøre Ende paa Ensformigheden og paa en eller anden Maade sørge for at skaffe tilveje den Virksomhed og Hurtighed i det politiske Liv, der havde raadet under Jefferson. De tvang Madison til en Krig med England (1812), — en Krig, der bragte Forstyrrelse i Finanserne og styrtede Folket i Elendighed, en Krig, der udmærkede sig ved nogle Sejre til Søs og nogle Nederlag til Lands, og som, da Freden vendte tilbage i Europa, sluttedes med en Fred, der lod de omstridte Spørgsmaal urørte som de vare før Krigen.

Nu fremtraadte i den indre Politik en saakaldt «era of good feeling». De gamle Partier havde ikke længere nogen Grund til at existere. Nogle af Føderalisternes Lærdomme vare blevne antagne: Flaaden var sikker paa Popularitet; Føderalisternes Finanspolitik var bleven antagen af det regerende Parti; der var blevet optaget Statslaan og paalagt direkte Skatter; Neutralitetsspørgsmaalene vare forsvundne med Fredens Tilbagevenden i Evropa; Frygten for Jakobinisme paa den ene Side og for Monarki paa den anden Side erkjendtes at være

*) Præsident 1809—1813 og 1813—1817.

latterlig. Hvis imidlertid Nogen er tilbøjelig til at overvurdere de med politiske Partier følgende Onder, bør han studere dette Tidsrums Historie: Politiske Stridigheder vare forsvundne, men personlige Stridigheder indtog hines Plads; omkring enhver fremragende Mand, der kunde aspirere til Præsidentskabet, dannede der sig personlige Klikker; disse Klikkers Kampe om at hjælpe deres Yndlinge frem og ødelægge Rivalerne indførte i Politiken et forargeligt Bagvaskelses- og Skandalesystem. Beständig maatte man forsvare sig mod Bagvaskelser, mod Angreb paa Ens offentlige og private Liv. Aviserne fyldtes med de modbydeligste rent personlige Fejder. Disse Modbydeligheder naaede deres Højdepunkt under Præsidentvalget i 1824. Quincy Adams (Præsident 1825—29) sejrede denne Gang over Jackson; men hans Bestyrelse forhindrede ikke Demokratiets videre Udskejen.

Efter 1810 begyndte den Række af store Opfindelser, der i Virkeligheden har aabnet det amerikanske Kontinent for Menneskeslægten. Dampbaaden var af uberegnelig Værdi for et Land, der har store Floder, men næsten ingen Veje. I 1817 fik De Witt Clinton New York til at begynde paa Erie Kanalen, og inden den var fuldført, var Snese af andre Kanaler projekterede eller paabegyndte. I politisk og finansiel Henseende har disse indre Fremskridt tildels været ødelæggende; men de hjalp til at fremkalde de følgende Begivenheder, og de bidrog til at aabne Adgangen til Kontinentets Hjælpkilder for dem, der ikke havde Noget. Befolkningens store Mængde, de lavere Klasser vandt Ejendom og Velvære; deres Uafhængighed og Selvtillid tog til; de udviklede ny nationale Karaktertræk og forstærkede nogle af de gamle; de havde fuld Tillid til egen Magt, frygtede ingen Varskeligheder,

brød sig ikke om Erfaringen, var altid parate til at afgjøre alle mulige Spørgsmaal, lo af deres egne Fejl, foragtede Studium og Videnskab, overvurderede den praktiske Mand og overvurderede materielle Goder. For saadanne Folk maatte Demokratiets Lærdomme synes at være Trossætninger, og Demokratiet gav de Æren for de Goder, der tilfaldt dem som de først Ankomne i et nyt Land. De troede i Almindelighed, at det politiske System skabte deres Velstand; og de opdagede aldrig, at kun det ny Lands Frugtbarhed, Livets Tarvelighed og den sociale Organismes hele Løshed gjorde det muligt, at deres Fejlgreb undlod at avle de uheldige Følger, der ikke vilde udeblive i et ældre og tættere Samfund.

Det politiske Maskineri udviklede sig ogsaa stærkt i nærværende Aarhundredes første Fjerdedel. I New York anvendtes der Talent og Dygtighed herpaa, og den Maskine, der først brugtes, var Retten til at besætte Embeder. De modstaaende Partier vare kun personlige og Familie-Partier; men naar de fik Magten, brugte de den saa godt de kunde til at skrabe alle Embeder og ærefulde Poster til sig. Det blev den gængse Opfattelse, at en Embeds-udnævnelse ikke er Andet end en Gunstbevisning, og Embedet betragtedes kun som givende Ret til at nyde, ikke som indeholdende Forpligtelse til at arbejde i det Offenliges Tjeneste. Hvis en nidkjær Mand overtog et Embede i den Hensigt at arbejde med Alvor i det Offenliges Tjeneste, vilde han snart gjøre den Opdagelse, at han kunde være sikker paa at blive dadlet for Alt, hvad der gik galt, og at han ikke vilde høste Anerkjendelse, naar Noget gik godt, saa at det Sikreste var ikke at bestille Noget. Det Offenlige var den slettest betalende og mest uretfærdige Arbejdsgiver, og det var ogsaa den Ar-

bejdsgiver, der fik det sletteste Arbejde. Under disse Forhold maatte Jackson være Fremtidens Mand. Han repræsenterede en nyere og strengere Anvendelse af Jeffersons demokratiske Dogmer; hans Adfærd, Optræden, Smag og Opdragelse havde intet Koldt og Aristokratisk ved sig; han var aldrig bleven oplært til at sigte efter det Høje, Elegante og Forfinede, og han var ikke bleven fordærvet ved Omgang med dem, der syslede med Livets højere Opgaver. Hans Kandidatur støttedes desuden af hans militære Berømmelse.

Jacksons Præsidentskab (første Gang 1829—33, anden Gang 1833—37) betegner en ny Æra i Amerikas politiske Historie. En ny Klasse Mænd overtog Ledelsen af Forbundsanliggenderne. Den hele Hærskare af disse den ny Administrations lokale Tilhængere, der havde arbejdet for den og derfor havde Fordringer paa den, strømmede til Washington, for at hente Belønningen. Det synes, at denne Skares Graadighed tvang Jackson til at «reformere» Regeringen. De politiske Skikke, der navnlig havde udviklet sig i New York, blev nu overførte til Washington. I Senatet hævdede (1832) Mr. Marcy med cynisk Aabenhed den Theori, at Byttet tilhører Sejrherren, og at Politikeren ikke skal være for fintfølede i Anvendelsen af denne Theori. De New York'ske Politikere havde udarbejdet en hel Lovbog i politisk Moral, for hele det politiske Partimaskineri; de havde studeret Folkets Lidenskaber, Fordomme og Griller; de havde opbygget en Organisation, hvor alle de enkelte Dele vare afpassede efter hverandre, støttede og hjalp hverandre; de underordnede Funktionærer saa op til Partilederne, idet de søgte at føre Partimaskineriet igjennem i hver en Krog af Landet, og til Gjengjæld tænkte Partilederne paa deres

Underordnede og beskyttede dem; Partidisciplin indskjærpedes som den første politiske Pligt, og det er interessant at se, hvorledes Partityranniet gennemførtes under et politisk System, der udmærkede sig ved sin Slaphed og Organisationsløshed, hvorledes Troskab mod Partiet hævdedes under et politisk System, hvor Troskab mod Staten var en indholdsløs Talemaade. Det var en af Farerne ved det bestaaende politiske System, at en enkelt Del kunde organisere sig saaledes, at den kunde bruge det Hele i snævre egennyttige Øjemed. Hensynet til Samfundets Vel gik tabt; den offentlige Arena blev kun en Tumbleplads for selviske Klikker. Fra New York blev disse Forhold overførte til Washington. Politiken blev til en Geschæft. Embedsmanden maatte nødvendigvis være Politiker; hans Arbejde skulde ikke være et Arbejde i det Offenliges Tjeneste, men et Arbejde i Partiets Tjeneste. Det var saa usikkert, om man ret længe blev i Embedet, og Betalingen var saa kneben, at man, i den Tid man havde Embedet, maatte gjøre det saa indbringende som muligt. Dannede og hæderlige Mænd trak sig stedse mere tilbage herfra.

Den ene Klike afløste den anden. Under Jacksons Regimente fremstod i 1835 i New York det saakaldte «Equal Rights party», senere kaldet «Loco Foco party». Dette Parti var Frugten af en radikal Bevægelse indenfor selve Regeringspartiet. Det paastod, og med Rette, at være vendt tilbage til den Jefferson'ske Kilde og at øse dybere og renere Vand af den end de Jackson'ske Demokrater. Det forlangte Lighed med en ukjendt Energi, angreb Monopoler og Banker, forlangte Metal-Cirkulationsmidler, angreb Anvendelsen af engelsk Ret og ønskede en valgbar Dommerstand. Det gik paa flere Punkter

Ejendomsretten meget nær ind paa Livet. Som et særskilt Parti bestod det kun fem eller sex Aar; ved Smiger og højere politisk Taktik fik man det til at forsvinde; men dets Navn blev overført paa hele Partiet, der i Virkeligheden, bortset fra nogle extravagante Fordringer, i Hovedsagen optog dets Program.

Hele Aanden i det offentlige Liv sank, som berørt, stedse dybere. Hertil kom Skandaler. General Jacksons første Kabinet styrtede pludselig sammen som en Følge af en privat Skandale og som en Følge af Præsidentens Forsøg paa at øve Tvang over Ministrenes, eller rettere deres Hustruers, private Tilbøjeligheder. Jackson hyldede Popularitets-Doktrinen; og dens naturlige Virkning paa ham, en Mand uden Dannelse og Disciplin, var at hidse ham frem til lovløs Egenraadighed. Han betragtede sig som hele Folkets udkaarede Repræsentant, som saadan udrustet med særlig Myndighed over Kongressen. Begrebet «Folkevilje» modtog her en ny Udvidelse: «Folkeviljen» var inkorporeret i ham, og han havde ingen Betænkelighed ved at sætte sin Vilje op imod Folkets Vilje saaledes som den var udtrykt i Folkets konstitutionelle Organer.

Under Jackson saavel som under de følgende Præsidenter (van Buren (1837—41), Tyler (1841—45), Polk (1845—49), Fillmore (1849—53), Pierce (1853—57), Buchanan (1857—61) Lincoln) havde finansielle Spørgsmaal, Bankspørgsmaal, Møntspørgsmaal, Toldspørgsmaal, lagt Beslag paa Størstedelen af Virksomheden. Hertil kom Kampen med Mexiko om Texas, og endelig Slavespørgsmaalet. Sydstaternes Politikere vare i Besiddelse af Karakter, social Stilling, Enighed, et fælles Program og nogen Støtte hos Nordens Demokrater, — en Alliance

der altid havde været unaturlig og ulogisk og som nu skulde blive til Fordærvelse. Mod Slavevæsenet rejste nu Abolitionisterne sig: Abolitionisterne vare fra deres første Organisation af «uforsonlige»: de vægrede sig ved at stemme for nogensomhelst Slaveholder eller for Nogen, der vilde stemme for en Slaveholder, og de afslog alle Alliancer, der indeholdt den mindste Indrømmelse. Paa denne Maade støttede de mere end én Gang det Parti, der var mest fjendtligt imod dem, og efter de almindelige Politikeres Opfattelse gjorde de sig skyldige i store Taabeligheder. De godtgjorde imidlertid, hvor stærkt et Parti kan være, naar det uden personlig Ærgjerrighed støtter sig til et Princip, og naar det kan finde sig i at være i Mindretal. Havde Syden været mere moderat, vilde Abolitionisterne sandsynligvis ikke have tildraget sig synderlig mere Opmærksomhed end en fanatisk religiøs Sekt; nu udviklede Begivenhederne sig saaledes, at de kom til at staa som Lederne af den største politiske Bevægelse i Amerikas Historie.

Det «demokratiske Parti», der som politisk Organisation traditionelt bestod af Sydstatsselementer, af saamange af Nordstatsdemokraterne, som Sydstaternes vidtgaaende Forlangender ikke skræmmede bort, og af de fleste Indvandrede, der betragtede dette Parti som den fattige Mands og Indvandrerens Ven, tabte nu den Plads det havde indtaget som Repræsentant for den store demokratiske Strøm, der gaar gennem Amerikas politiske Historie. Den demokratiske Bevægelse har været til Gunst for Ligheden; den har udslettet alle [de fra den gamle Verden arvede Traditioner og Fordomme; den har i det politiske Liv udvisket Rigdommens og Dannelsens *prestige*; den har svækket Agtelsen for Embedsstanden, ved at af-

skaffe alle Former og alle de Høflighedsudtryk, der ellers følge med Embedsværdighed. Ogsaa Nordstaternes Had til Slavevæsenet skyldtes snarere Følelsen af, at det var udemokratisk, end at det var umoralsk. Det har altid været en Anomali, at Virginierne skulde anses som Demokrater *par excellence*, og at de skulde betragte Ny-Englands Farmers som Aristokrater, da Ny-Englands Stater dog vare de mest demokratiske Stater i hele Verden. Slavespørgsmaalet gjorde det nu indlysende, hvor meningsløs den tidligere Klassifikation var, og da dette Spørgsmaal blev et politisk Spørgsmaal, fandt Partierne deres korrekte Stillinger. Det «republikanske Parti» Udvikling og Fremgang var kun en Fortsættelse af den samme store Bevægelse for Lighed. De Jefferson'ske Ideer havde slaaet for dybe Rødder; enhver Skoledreng kunde tale om naturlige og uafhængelige Rettigheder; om Flertallets Rettigheder, om Lighed og Frihed. Det demokratiske Parti i Halvtredserne var, naar det sluttede sig til Syden og lod sig føre imod Lighed for Negere, utro imod det fundamentale Lighedsprincip.

Det republikanske Parti førte ny Elementer ind i Amerikas politiske Forhold. Det omstridte Spørgsmaal var i sin Form moralsk; det indeholdt uegennyttige, moralske og religiøse Motiver; det naaede ud over Politikens egenlige Omraade, idet det ikke blot holdt sig til de mest praktiske Midler, men søgte det retfærdigste Maal. Det indeholdt derfor heroiske Elementer: Selvopofrelse, Kamp for det Sande. Derhos var Spørgsmaalet klart, tydeligt, bestemt afgrænset. Den Organisation, der dannede sig omkring det, var inderlig og harmonisk, og holdtes sammen, ikke ved Partidisciplin, men ved Enighed om Maalet. Det amerikanske System viste sig her i

mange Henseender i sit bedste Lys, og Lincolns Valg (1861) nærmede sig mere end noget andet Valg til dets theoretiske Resultat. Det er formodentlig Mindet herom og Tilbøjeligheden til at tage de daværende Forhold til Maalestok, der faar Folk til at tro, at Korruptionen er i Tiltagen og at det politiske System er i Færd med at udarte. Det er en af Ejendommelighederne ved de Forenede Staters Regeringssystem, at det har saa liden historisk Kontinuitet. Hvis Kontinuiteten var større, og hvis Folk kjendte den politiske Historie bedre, vilde de ikke tro, at Forholdene og Korruptionen nu er værre end tidligere. Historiegranskeren, der i Fortiden søger efter Guldalderen, finder den ikke.

Alle de heroiske Elementer i den politiske Strid af 1860 styrkedes naturligvis yderligere ved Krigen. Den patriotiske Følelse kom til; Bevidstheden af at paatage sig Ofre for en Ide virkede styrkende. Efter Krigen voxede naturligvis Nationalstoltheden og Magtfølelsen; men de Spørgsmaal, der nu opstod, vare af en anden Natur. Det var egenlige politiske Spørgsmaal, Spørgsmaal om Beskatning, Finansvæsen, Sydstaternes Gjenopbyggen, de Frigivnes Tilstand osv. Den tidligere Kamps moralske Varme kunde ikke holde sig paa sit tidligere Højdepunkt. En naturlig Reaktion fulgte paa. Folket trængte til Fred, Ro, Hvile. De Spørgsmaal, der opstod, kunde ikke længere afgjøres ved at henvise til et politisk Dogme, et moralsk Princip, et Bibelsted. Det var tværtimod Spørgsmaal, der maatte sætte den forstandigste Jurist, den dygtigste Finansmand, den klogeste Statsmand i Forlegenhed. Den Ligegyldighed, der fulgte paa, var iøjnefaldende. Ikke blot skyldtes den den Trang til politisk Hvile, Krigen maatte efterlade; men Udviklingen

af Literaturen og Videnskaben, af Undervisningsforetagender, af økonomiske, kommercielle og industrielle Foretagender osv. osv. maatte lægge Beslag paa forstandige Mænds Interesser og Opmærksomhed. De offentlige Spørgsmaal, der opstod, blev vanskeligere og mere indviklede, samtidig med, at Gjennemsnitsvælgerens Evne til at magte dem tog af. Den politiske Virksomhed er nu meget svagere end i dette Aarhundredes første Halvdel. De hyppige Valg byde ikke mere den almindelige Vælger en fornøjelig Adspredelse, men forekomme ham at være trættende Afbrydelser. Det, han trænger til er god Regering, en hæderlig kraftig Administration, forretningsmæssig Orden og Nøjagtighed. Han betragter de korte Valgperioder og idelige Valg ikke som givende ham Lejlighed til at kontrollere Regeringen, men som et Middel for Politikere af Profession til at skaffe sig en Levevej og som et Middel for forskjelligartede Projektmagere til at prøve paa at faa deres Planer udførte, naar Folk har formeget at bestille til at kunne passe nøje paa dem. Den Mening begynder at vinde Terræn, at man af Frygt for en for stærk Regering har ødelagt al Kraft og alt Ansvar; at Magten, naar den er forenet med Ansvar, vil være varsom nok; og at Vælgeren ikke trænger til Andet end til Ret til engang imellem at skride ind. De senere Statsforfatninger vidne om en reagerende Tendens. Ogsaa den Tro, at Regeringen degenererer viser, at Folket begynder at bruge en højere Maalestok paa Regeringens Godhed. Det synes at gaa op for Folket, at det ikke gaar an at vælge administrative Embedsmænd og Retsembedsmand ved Folkevalg, ihvorvel det er rigtigt, at de legislative Embedsmænd vælges saaledes. De politiske Forhold have i de senere Aar været Gjenstand for megen Kritik. Ved

første Øjekast synes det, at denne Kritik har været resultatløs; Folk bryder sig ligesaa lidt om den, som ivrige Katholiker bryde sig om de Beskyldninger for Bestikkelighed, der rettes mod Kirken; men andre og dybere Tegn pege dog henimod en, omend langsom konservativ Bevægelse.

Det politiske Partisystem, der var bleven udviklet før Krigen, undergik ingen Forandring under den heroiske Periode. Theorien, at Byttet tilfalder Sejrherrerne, og de tidligere Misbrug med Embedsudnævnelser blev ganske vist misbilliget; men da det kom til Stykket, viste det sig, at der stod for store Interesser paa Spil til at man turde overlade nogen Del af Administrationen til misfornøjede Mænd, og det gamle System bibeholdtes, om man end søgte at undskylde det. Det er det regerende Partis Skæbne, at det drager alle de principløse Mænd, der ville leve af Politiken, til sig, og at det taber den ene af sine principfaste Tilhængere efter den anden, efterhaanden som de maa misbillige denne eller hin Handling. Netop det republikanske Partis moralske og heroiske Doktriner indeholdt politiske Principer, der gav de Principløse bedst Udsigter. En lav Karakter kan «hade Slavevæsenet», naar det er Adkomsten til Popularitet og Held, og han er meget gjerne «loyal», naar kun loyale Mænd faa Embeder. Det gamle politiske Maskineri bliver fremdeles brugt; Partidisciplinen har udviklet sig til sit Højdepunkt; Partiorganisationen er saa monarkisk, saa aristokratisk som vel mulig, og de Mænd, der ikke vide, hvad Troskab mod Fædrelandet er, vide vel hvad Troskab mod Partiet er. Begrebet «Folkevilje» har udviklet sig saaledes, at Kongressen selv i de Sager, hvor det kommer an paa Energi og Snarraadighed, ikke forstaar at handle,

saalænge Folket ikke har talt. Mangelen paa hæderlige, dygtige og ansete «Ledere» bliver stedse tydeligere. Agtelsen for Kongressen er sunken til et Lavmaal. Det er intet opbyggeligt Tidernes Tegn, at et Kongresmedlem, et Medlem af Nationens lovgivende Forsamling, betragtes med Ringeagt, maaske næsten som en Person af tvivlsomt Rygte. Republiken tør ikke tøve med at sørge for at skaffe en repræsentativ Forsamling tilveje, der agter sig selv og indgyder Agtelse. —

Udviklingen i Amerika synes ikke at have været glædelig; men alligevel er der Intet i den, der godtgjør Republikens Forkastelighed. Den demokratiske Tanke er sand; imod Misbrug af den bør man ikke søge Beskyttelse i Indskrænkning af Valgretten eller lignende vilkaarlige Forholdsregler, men i Erfaringen. Man har talt saameget om Korruptionen, om de politiske Forholds Udskejen, om at Amerikanerne degenerere. Lignende Klager have til alle Tider gjenlydt. Undersøger man Sagen nøjere, vil man se, at Fordringerne nu ere større, at den Maalestok, der anlægges, er højere, og at dette er en af Grundene til, at Systemet synes at degenerere. Den bestaaende Lovgivning avler ganske vist nogle storartede Skandaler, der gjør umaadelig Opsigt; det politiske Maskineri er ogsaa i flere Henseender blevet demoraliseret; Partiuæsenet er blevet værre, og Embedsstanden er gaaet tilbage; — men bag alt Dette staar der utvivlsomt en politisk Maalestok, der er højere end nogensinde, og Folket i sin Helhed har en politisk Moral og en politisk Vilje, der er renere, end den nogensinde har været.